

ANTON P. ČEHOV
DOMISELNI
DECEK

Ivan Ivanovič Lapkin, mladenc prijetne znanosti, in Ana Semjonovna Zambljčica, mlada deklica z znanstvenim noskom, sta prišla po obrežju navzdol in sedla na klopi. Leta je stala kraj vode, med gostim mladim vrhjem. Kakšen čudovit raj! Če ste sedli tja, skriti pred pogledi ljudi, so vas videli samo ribe in urni vodenje pajki, ki so bliskovito drsli po vodni gladini. Mladi par je bil oborožen z očicami, ročnimi mrežami, škatlami, palnimi gljivami, in drugimi potrebščinami za ribolov. Brž ko sta sedla, se sta začela loviti.

«Veseli me, da sva končno sama», je začel Lapkin in pogledoval vse naokrog. «Marsikaj vam imam povedati, Ana Semjonovna... Marsikaj... Ko sem vas prvič zagledal... Prijela vam je... sem razumel, čemu živim, kje je moj ideal, komu moram posvetiti svoje pošteno, truda polno življenje... To mora biti kakšna velika... Grize... Ko sem vas zagledal, sem se prst v življenju zaljublil, strastno zaljublil... Čakajte, ne vlecite! Naj bolje prime... Recite mi, ljubljena, rožmarij vas, ali lahko upam — ne na vama, ne na tega nisem preden, sploh pomisliti ne smem na to — ali lahko upam na... Vlecite!»

Ana Semjonovna je dvignila palico, trnila z njo in krivila. V zraku je poblišnila srebrnastozelena ribica.

«Moj bog, saj to je ostrica! Ah, joj... Pohitite! Odrgl se je!»

Ostrica se je streljal z očice, se prekopaval prek trave in smeri rodnega vodo in — štrbunknil v ribe! Pri zasledovanju ribe je Lapkin nameraval nekega prav tako kot po naključju prijel Ana Semjonovno za njo in kot po naključju jo je dvignil k ustnicam... Ona jo je sicer izmaknila, toda bilo je prepozno: ustnice so se nehotile zlepe v poljub. Premu poljubu je sledil drugi, potlej so se vrstile prisrge, zatiranje... Kakšni srečni trenutki! Vendar v življenju nikdar ne naletiš na absolutno srečo. Sreča običajno nosi s seboj strup, ali pa jo karkoli od zunaj zastirajo. Tako je bilo tudi ob tisti priliki. Vtem ko se je mladi parček obsipal s poljubi, sta zaslišala glasen smeh. Pogledala sta proti neki in okamenela: do pasu v vodi je stal nag deček. To je bil gimnazijec Kolja, brat Ana Semjonovne. Stal je v vodi, opazoval zmedena zaljubljenca in se škodoželjno smehljaj.

«Oho, glej, glej... Saj vidva se poljubljata», je dejal. «Lepo, lepo. Mami bom povedal.»

«Upam, da vi kot časten človek...» je zamrmral Lapkin in zardel. «Podlo je hvaležni, pripovedovati pa, kaj si videl, je nizkotno, gnusno in ogabno... Menim, da vi kot časten in plemenit človek...»

«Rubelj mi dajte, pa ne bom povedal!», ga je preklinjal s plemeniti človek. «Če ne bom povedal...»

Lapkin je potegnil iz žepa srebrni rubelj in ga pomolil Kolji. Leta je stisnil denar v mokr pest, zaljubljenec in odplaval. Mladi parček se ob tej priliki ni več poljubil.

Naslednjega dne je prišel Lapkin iz mesta Kolja podne barvice in žoga, sestra pa mu je podarila vse svoje škatlice porabljenih zdravil. Potem sta mu morala podariti zapesne gumbe. Malopridnemu dečku je to očito močno ugajalo in da bi dobil še več, ju je začel zalezovati. Kamor Lapkin za Ana Semjonovno, tja tudi on. Niti za hip ju ni pustil sama.

«Podlež», je škripal Lapkin z zobmi. «Tako majhen, pa že takšen podlež! Kakšen šele bo?»

Ves junij je Kolja mladima zaljubljenca grenil življenje. Grozil jima je, da ju bo zatožil, ju zalezoval in neprestano zahteval nova darila. Z ničemer ni bil zadovoljen in naposled je omenil tudi nekaj o žepni uri. Kaj storiti? Morala sta mu obljubiti tudi uro.

Nekega dne pri kosilu, ko so prinesli na mizo koluče, se je nenadoma zahitela, pomislila z enim očesom in uprla Lapkina:

«Naj povem? A?»

Lapkinu je udarila kri v obraz in namesto koluča je začel žvečiti prtič. Ana Semjonovna je planila pokonci in zbežala v sosednjo sobo.

Tako je živel mladi parček do konca avgusta, do tistega dne, ko se je končno Lapkin opogumil in Ana Semjonovno zasnubil. O, kako srečen dan je bil to! Ko se je pogovoril z Aninimi starši in so ti privolili, je Lapkin najprej pohitel na vrt in začel iskati Koljo. Našel ga je in malo je manjkalo, da ni od navdušenja zajokal. Nepridiprava je prišel za uro. Tudi Ana Semjonovna, ki je prav tako iskala Koljo, je prihitela na ga zgrabila za drugo uro.

MLADINA DELA!

Pogostokrat se čujejo iz ust starejših ljudi kritike na račun mladine, čes da je mladina premalo aktivna, mlada in da se resno ne zanima za nič. Tako gledanje pa je neobjektivno in zelo površno, saj je mladina prav v zadnjem času in zlasti v razdobju po znanem sklepu iz 8. oktobra pokazala prav obratne lastnosti. Mladina je takrat prva šla na ulice in manifestirala proti krivičnemu sklepu. Spominimo se srednješolske, ki so v znak protesta zapustili solo in kompaktno korakali po tržkih ulicah. Spominimo se razbitih italijanskih tabel z napisi po slovenskih vaseh, napisov po hišah in razobešenih zastav ter končno rešev po vseh okoliških hribih. Po središču mesta, v osrčju iredentistične trdnjave, pa je takrat mladina raztrosila na tisoče letakov in preplekala zidove z rdečimi zvezdami in parolami.

Prav v tem obdobju je mladina zaostrela tudi svojo borbo za zaposlitev. Takrat je korakalo po ulicah na tisoče brezposelnih mladincev, zahtevajoč dela-kruha. Mladina je podprla in lahko rečemo-vodila odločno borbo proti odpustitvi 1500 delavcev CRDA in proti samostojni sistem zapiranja delavcev v barake.

To revolucionarno, borbeno vzdušje je pripomoglo k temu, da so se okrepile po mestu in po okolici mladinske organizacije, prosvetna in ostala društva. Formirale so se samostojne mladinske kulturne enote. V centru tade deluje samostojni mladinski pevski zbor, v katerega se je vpisalo okrog 90 članov. Na Opčinah pa so mladinci ustanovili svoj klub, v katerem deluje mladinski pevski zbor, baletna skupina in športni odsek. Openski klub se je v kratkem času obsloja že dobro uveljavil in nastopil na Opčinah, v Avditoriju in na proslavi 1. maja, kjer je povsod del velik uspeh. Zelo aktiven je tudi

mladinski pevski zbor z Repentabla, ki je tudi že večkrat uspešno nastopil. Folklorna skupina iz Boršča pa posla vedno bolj stalna in se sedaj uči stilizirane plesne in jugoslovanske kola. Sentjakobčani pa pridno posejajo svoj tamburški zbor, ki je postal že stalen in ima že dobro tradicijo, saj je že mnogokrat z uspehom nastopil. Isto lahko rečemo tudi o tamburškem zboru iz Skokljice.

Srednješolsko društvo pa je letos mnogo bolj aktivno kot pretekla leta. Do sedaj so organizirali literarni večer, ki je vzbudil mnogo zanimanja in odkril nove literarne talente, ki sedaj sodelujejo v presenetljivem obsegu na literarnem natečaju, katerega je razpisal «Primorski dnevniki». Srednješolci so napravili tudi izlet v Maribor k tamkajšnjim učiteljskim inštitucijam.

Tudi drugod se mladina pridno udeležuje: Barkovljani, Kontovci, Prosečani, Lončarji, Nabrežinci in drugi v pevskih zborih in prosvetnih društvih.

Vse to mladinsko udejstvovanje v javnem — političnem življenju in rezultat vseh teh naporov pri kulturnem delovanju pa je bila proslava 1. maja na stadionu pri Sv. Ivanu, kjer je bila prisotna v prvi vrsti ravno mladina, ki je dala proslavi svoje obsežne in mladinski, zdrav, vesel značaj.

Lahko smo zadovoljni z dosežanim mladinskim udejstvovanjem, katerega zgornji opis se zdalec ne izčrpa. Vendar se je še nadalje treba truditi za okrepitev vseh mladinskih aktivnosti in zlasti za pozitivno političnega udejstvovanja mladine.

Težke so naloge, ki stojijo pred mladino. To je borba za socialne in nacionalne pravice. To je boj za pravico do dela in pravico do spoštovanja narodnostne enakopravnosti.

Mladina se bo zato morala še nadalje truditi, da se dožene enotna mladinska fronta, ki je edini porok za uspeh vseh nadaljnjih akcij in za rešitev pravičnih mladinskih zahtev.

SILVAN MESESNEL

FILATELISTIČNE ZANIMIVOSTI
Zobčanje znamk

Marsikaj filatelista generalne zbirke, ki povprek zbira vsakovrstne znamke sveta niti ne ve, da se med filatelisti nahajajo tudi osebe, ki z velikim zanimanjem zbirajo znamke iste nominalne vrednosti na različne kot so: odenki, bery, papir, vodonaki, napake, zobčanje, itd. Take zbirke imenujemo specialne zbirke.

Obširno polje za specialista pusti zbiranje različnih zobčanj. Zgodilo se je že, da so tiskarji med zobčanjem znamk, v sledenju nenadne pokvarjene stroja za zobčanje, uporabili drugi stroj z neenakimi zobčanjem in tako so mnogokrat nastali različni. Vseled tega ni prav gotovo, da sta dve znamki iste serije in nominalne, istega tiska in vinjete, različni samo zaradi različnega zobčanja. Ampak, da ne bo zamere, naj vsak filatelista sam odloča o tej zadevi.

Kar nas zanima je zgodovina prvih poskusov zobčanja, predvsem onih, ki jih izdelava londonska tiskarna Perkins, Bacon et Co.

Prvi načrt stroja za zobčanje bil pri tiskarju leta 1853 od Henrika Arherja in patent je odkupila angleška vlada. V praksi pa se ni ta stroj pokazal povsem uporaben in preden so ga naslednjega leta začeli uporabljati, ga je bilo treba še nekoliko preurediti.

Anglija je izdala leta 1854 prve zobčane znamke. Tudi druge države so sledile temu vzgledu: Švedska (1855), Norveška (znamke zobčane na Švedskem) (1856), ZDA (1857), Rusija (1858) in od leta 1885 dalje so bile tudi znamke britanske Indije zobčane z dizajniranimi stroji v Somerset House v Londonu.

Glavno podjetje, ki je tiskalo znamke angleških kolonij, je bila tedaj tvrdka Perkins, Bacon et Co. (ta je tiskala tudi prve angleške znamke z lepilom leta 1840). Takoj nato, ko so izšle prve angleške znamke z zobčanjem, so tudi angleške kolonije zahtevale od tiskarne zobčanje lastnih znamk. S stroji v Somerset House, ki so bili last angleške vlade, pa ni bilo mogoče zobčati teh znamk, ker so bile drugega formata kot angleške.

Vseled tega je bila primorana tvrdka Perkins izdelati lastne stroje. Sprva so uporabili navadno ročno leseno kolesce, okrog katerega je bil ovit jeklen pas, na katerem so bile v enakomerni razdalji pritrdjene jeklene igle. To kolesce je v polo vbadalo vrsto malih luknjic v dveh prirobnicah, ki pa so se pri ločitvi samesnih znamk pokazale kaj malo pridne. Edine znamke, ki so bile tako zobčane so bile one Trinidada za 1d, 4d, 6d in 1 šiling (1858) in one Barbadosa za 1/2d, 1d in 1 šiling (1859). Uporabljani sta bili dve različni kolesci, kar dokazuje različna zobčanja 1d/2 in 1d/4.

Ker se tak način zobčanja ni obnesel, je tvrdka Perkins uporabila ravno tako kolesce, igle pa je nadomestila s podolgovratimi rezili, ki so na polji povzročili podolgovate reze, neke vrste črtkaste zobčanja (perforation rouletting). Ta rezila so okrog roza poškodovala papir, tako da se je rad trgal. Ker se tudi ta način zobčanja ni obnesel, se je tvrdka obrnila na nekega londonskega delavca, Jamesa Griffitha, katerega se je posrečilo izumiti še precej zadovoljiv strojček. Z ročnim pogonom se je vrsta jeklenih igel navpično zjedala v papir in tako so nastala zobčanja, ki so takrat imenovali zgoljotino. Ta stroj je bil v uporabi celih 18 let, do leta 1878. Igle pa so bile postavljene v neenaki razdalji in sicer med 14 in 16/2. Tiskovne pole znamk so morale biti zobčane v dveh presledkih, najprej vodoravno, nato pa navpično (singleline).

Cepnav je uporaba tega stroja značila velik korak naprej v izboljšanju zobčanja, so se vsemu od časa do časa pojavile razne težkoče. Ko je vrsta igel preluknjala papir, so te pustile v spodnjih ploščah ležečih vdolbinah ostanke papirja, te vdolbine so se sčasoma zamašile zaradi tega niso bila naslednja zobčanja točna in čista. Katalog britanskega imperija razločuje taka zobčanja od čistega zobčanja (intermediate), groba zobčanja (rough) in zelo groba zobčanja (very rough).

To lahko opazimo na znamkah Zahodne Avstralije iz leta 1861. Stroji so bili namreč mnogokrat v popravilu, plošče so bile očistene in igle zamenjane, stroj pa je za nekaj časa zopet čisto zobjal. To je seveda prineslo mnogo razlik v zobčanje znamk angleškega imperija.

Dvojni stroj, ki je bil nekega podoban sivalnemu stroju je bil uporabljen med leti 1862 in 1868, predvsem za znamke otokov Turks in St. Vincent. Tudi v tem primeru navedemo velike razlike v zobčanju. Leta 1879 je tvrdka Perkins-Bacon preizkusila nov parni stroj za zobčanje, za ta je delal prenapog in je kvaril papir, zaradi česar so se morali povrniti zopet k starim ročnim strojem.

Večkrat se je morala omenjena tvrdka zateči k drugemu podjetju Somerset House, posebno ko je morala zobčati znamke različnega formata, katerih ni mogla zobčati z lastnimi stroji. Take primere imamo na znamkah za 3d in 5 šilingov Barbadosa (1873), za 1/2d in 1d iste kolonije iz leta 1874, in za 1 šiling Grenade (1875). Te znamke so bile zobčane s strojem za grebenasto zobčanje, s katerim se zgornji in oboje stranski stranic zobčata hkrati. Pri teh znamkah je mera zobčanja 14.

To je v kratkih besedah zgodovina prvih poskusov zobčanja, izvedenih od tvrdke Perkins, Bacon et Co.

Popravek. V članku preteklega tedaja o prvih bosensko-hercegovaških znamkah se je vrnila neljuba pomota, katero tu popravljamo. V članku je namreč rečeno, da so imele znamke prve plošče številke — oznake vrednosti v zgor. njih kotih znamke druge in tretje plošče pa v spodnjih. Pravilno pa je to, da imajo znamke vseh treh plošč številke v zgornjih kotih. Stevilke v spodnjih kotih pa imajo znamke z enakim motivom — dvočlani orlom iz leta 1900-1901 in 1901-1905.

«Zakaj ga boš pojedel?»
«Mod mi bo dolgo.»
«Kaj boš z moko?»
«Laze bom sejala.»
«Zakaj pa seješ?»
«De bo zrasla pšenica.»
«Zakaj...» in tako dalje in tako dalje Nikolaj ni prišel. Pepe v svet, nikoli ni našel službe. Toliko časa je spraseval, da je postal star!

Se ne pogledaš je čez dan, zvečer zležeš vanjo, ko postaneš zaspan. Ko pa mama pokliče te, da bi vstal, si z njo že največji prijatelj postal.

Kadar pada tihi mrak, glas moj zadoni vseh mlak, sukunje v zelen imam, se pred storklo skriti znam.

Ko sem majhen, trdo spim. Zrastle in se prebudim. Potlej krila me razpeta s cveta nosijo do cveta.

Na glavi kapico rdečo, na nožici ostro ostrogo, in sabljico turško v repu — kdo sem? Kdo to reši nalogo (vzhod).

AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE
„Autovie Carsiche“
TRST - ULICA S. LAGHI ST. 3 - TEL. 67-94 in 66-51

je uvedla z odhodom iz TRSTA ob nedeljah in praznikih avtobusno zvezo z

BAZOVICO in **TREBICAMI**

Avtobusi bodo vozili z avtobusne postaje na LARGO BARRIERA VECCHIA in na TRGU LIBERTA s sledečim voznim redom:

Odhodi iz Trsta: *7.30, *8.00, *8.30, *9.00, *9.30, *10.00, *10.30, *11.00, *11.30, *12.00, *12.30, *13.00, *14.00, *14.30, *15.00, *15.30, *16.00, *16.30, *17.00, *17.30, *18.00, *18.30, *19.00, *19.45, *20.30, *22.30, *24.00.

Odhodi iz Trebica: 6.30, *8.00, *8.30, 9.15, *9.30, *10.00, 10.45, *11.00, 11.45, *12.30, 13.45, *14.30, 15.15, 15.45, *16.00, 16.45, *17.00, 17.45, *18.00, *18.30, 19.00, 19.30, *20.00, 20.30, *21.00, *21.30, 21.55, *23.15.

Odhodi iz Bazovice: 6.50, *8.07, *8.37, 9.35, *9.37, *10.07, 11.05, *11.07, 12.05, *12.37, 13.00, *14.37, 15.35, 16.00, *16.07, 17.05, *17.07, 18.05, *18.07, *18.37, 19.00, 19.50, *20.07, 20.50, *21.07, *21.37, 22.10, *23.22.

Opomba: Voznje zaznamovane z * bodo samo ob lepem vremenu.

Podjetje vas popelje hitro in udobno v našo kraško okolico, ki vam nudi prijeten odhiti, okoliške gostilne pa pristno domačo kapljico, kraški teran in prsut ter vse približke domače kuhinje.

Ob nedeljah in praznikih vas bodo dobro postregli v BAZOVICI pri: Preslu «Na postli» - «Ivanu Mahničcu» - «Pri lipi» - «Lebanu» - «Andreju Grčicu» - «Francu Krizmančiču» - «Ivanu Krizmančiču» - «Pri družini» - v Baru «Bazovica» - TREBICAH pri: «Augustu Možini» - «Gostilni Mičcu» - PADRICAH pri: «Grgiču» - GROPADI pri: «Stefani Milkočiču».

Ne bo vam žal, ako si boste nabavili čevlje v trgovini

GOCCOLO

TRST - Trg tra i Rivi 2.
Tel. 31-195

Imo veliko izbiro elegantnih moških in ženskih modelov

DONATO CAPURSO - nasledniki
TRST, UL. TORREBIANCA 19, TEL. 37839

pošilja darilne pakete v Jugoslavijo

Za vse vase pošiljke pridite k nam in ooste hitro in dobro postreženi. — Vase pošiljke bodo prišle v najboljši oddaljene kraje najkasneje v 10 dneh.

Jamčimo za vsako pošiljko.

POSILJAMO: živila, tekstil, sivalne stroje, radijske sprejemnike, hladilnike, električne kuhinjske, pisalne stroje, kolesa itd.

ČEVLJE dobre in poceni
dobite za veliko in malo v trgovini

Josip Trevisani
TRST, Ulica Vasari 10 - tel. 69661

Dravljice, uganke in šale za naše najmlajše

NACEK IN LISICA

(Z PRLEK-IJE)

O, ta bo pa najbrž bosar! Nacek si je znal iz zadrege pomagati in jo je rad marsikdaj po svoje zavil. Čeprav so ga v šoli pridno učili, da ima laž kratke noge in da se z njo ni kaj prida paljšati. Le čujte, kako zgodbo je razkladal po vasi!

Nekega dne je šel po močeradarski šumi. Močeradov vrh je bila sosedna vas Zable vasi, kjer je bil Nacek doma. Od botre jo je sekal proti domu in ni bil nič kaj prida volje, ker je moral s prazno vrečo od svoje botre. Misli jo je namreč osmukati za krompir, da bi ga imel potem pri Nacetovih še več. Pa ga

omela, orace, oralo, panog, polet, porog, ratar, Revaj, roman.

Besede je treba razstavi tako, da uporabi vsako besedo dvakrat: vodoravno in navpično.

Anina, araro, Arigo, aroma, binom, Enaro, Golem, golob, labor, lapor, miraz, namen, Natal, nazor, odero, ogona,

in da je prazna vreča poslala v hipu polna. Se je Nacek ustrašil in so bile z njegovim srcem težave in bi nastale skoraj že hujše. Pa je na vso srečo stopil pred njega lovec Urh — s puško, seveda — in vprašal Nacka, če je videl takšno in takšno lisico. Ki jo on, lovec, preganja zaradi naporavnih računov zastran

kokoši, gosaka in dveh puranov.

Nacek je rekel, da ne, da gre le od botre, ki je doma tam in tam in da ji je juma leno. Z lisico pa da se ne pajašča, da ga ne bi spravila na slab glas.

Kaj je hotel lovec, pa čeprav je imel puško? Naprej je šel! Nacek ona reč zavrže. Kaj neki je v njej? Botre ta hip ni bilo pri roki, da bi mu vanjo natresla krompirja. Previdno je snel z ramen vrečo in počasi približeval glavo tja, kjer je mislil v vrečo nasipati krompirja. Ampak, pravim vam, iz vreče je skočila lisica, pravcata lisica! Ona, ki jo je zalezoval lovec. In to Nacku kar v obraz. Le malo je manjkalo, da mu ni skočilo srce iz prsi, kakor lisica iz vreče. Pa mu le ni!

Kaj je hotela reva? Ko pa ji je bil lovec tako blizu, da bi jo lahko kar s pihalnikom pihnil! Lisica je pač napravila to, kar ji je preostalo. Skočila je v prazno vrečo, ki je nesel Nacek na hrsto. Dobro, da ni bila zavezana, sicer bi si jo morala reva še odzovati. In lahko bi se zgodilo, da za to ne bi bilo več časa. Bogue, da ne! In bi šla lahko lisica za kurami in gosakom in puranom. Samo po drugi poti! Nacek pa ni imel puške in tudi njegovo krilanje ni hotelo ugo-

nobiti lisice, ki je že opletala z repom skozi tretji grm in se v diru veselila svobodenega življenja.

Ampak, jaz tej zgodbi ne verjamem in si jo je Nacek debelo izmislil, kajti da bi lisica kaj takega! Ne, ah, ne!

Manko Golar

MRAVLJIŠČE
Skrivnostno ždi se mi mravljišče... in mravljam je njih dom — svetlišče! Ne sedaj nanj! Drugače — joj — vse mravlje bodo šle na boj! Zaman potem bo vse kanjanje — ker mravlja ščiti stanovanje! Andreja Lavrenčič

ZAKAJ...?
Sel je Pepe v svet, iskat službo. Ob poti je zagledal starčka, ki je sejaj. «Dobro dan, očka! ga je pozdravil. «Dobro dan», mu je odvrnil ta. «Kaj pa počneš?» je vprašal Pepe. «Zito sejem.» «Zakaj seješ?» «Da bo zrasla pšenica.» «Kaj ti bo pšenica?» «Da jo bom zmel v moko.» «Kaj boš z moko?» «Kruh si bom spekel.» «Kaj boš pa s kruhom?» «Pojedel ga bom.»

LONGER

Sestavljena iz najboljšega materiala
Izdelana po najnovejših tehniških odkritjih
Ishrana eleganca modelov
Gena ugodne
Popolno jamstvo za 5 let

Zahtevajte jo pri svojem urarju!

VREME

Vremenska napoved za danes: Napovedujejo pretežno oblačno vreme s padavinami. — Včerajšnja najvišja temperatura v Trstu je bila 16,4 stopinj; najnižja pa 13,0 stopinj.

PRIMORSKI DNEVNIK

Opozorjamo vas na sledeče **RADIO** oddaje: Jug. cona Trsta: 16.00: Poje zbor gimnazije iz Ajdovščine. — Trst II.: 17.00: Koncert pevskega zbora iz Barkovele. — Trst I.: 12.00: Cankovski: 6. simfonija v g-molu «Patetčna». Slovenija: 15.45: J. Mlakar: Kako je Trebusnik hodil na Triglav.

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

ČITANJE POROČILA KOMISIJE ZA PROUČEVANJE GORIŠKE GOSPODARSKE KRIZE

Monopol demokristjanov v upravi dovedel do nesocialnih razmer

Čitanje poročila posebne občinske komisije za proučevanje ekonomskih vprašanj Gorice je bila najvažnejša točka dnevnega reda petkovne seje mestnega občinskega sveta. Čeprav se razčlenjevanje gospodarskega položaja giblje v okviru določenih zakonov, ki omejujejo kompetenco občinskega sveta, da bi se v italiji v globljo družbeno problematiko, je vendar v celotnem 13 strani obsegačem poročilu videti le malo prizadevanosti, da bi se prišlo do jedra vzrokov, ki so dovedli do take gospodarske krize, kakršne Gorica še ne pomeni. Predvsem se to kaže že iz samega uvoda, v katerem kar po tremi točkami postavlja vsa teža za sedanjí položaj na «dikta», ki naj bi odzvel Gorici in pa pokrajinski in državni, ankovski, cementarni, posoške elektrarne, in ki naj bi povzročil prihod velikega števila beguncev, katerih je okoli 10 odstotkov goriškega prebivalstva.

S ponavljanjem vedno istega «službenega» «dikta» in njegovih gospodarskih posledicah so izdelovalci, ali vsaj večina med njimi, postavili reševanje celotnega vprašanja na zgrešeno podlago, ki ne more in ne bo privedla do neometnih zaključkov. Rudniki, cementarna, elektrarna itd. so biva lasti Italije, kakor so biva lasti tudi kolonije. V sedanjosti in tudi za bodočnost je največji nesmisel, v kakršni koli zvezi omenjati proizvodnjo sredstva in sile, ki v nikakršni meri ne vplivajo na goriško gospodarstvo. Za nas praktično ne obstajajo, pač pa obstajajo velike krivice, ki jim je demokristjanska občinska uprava priznala domovinsko pravico na našem področju in te krivice se prizadejajo samo delovnemu ljudstvu.

Vzemimo za primer pristočno, svoj čas je bilo določeno, da bodo nekatere tovarne za izdelovanje likerjev in sladkarij prejele določene obroke blaga proste cone brez carine pod pogojem, da bodo v svojih obratih zaposlile tudi določeno število delavcev. Kolikor nam je znano, tega ni izpolnila niti ena tovarna, kar je povzročilo, da so bili v svojih obratih zaposleni le nekateri vrst živilskega blaga.

Vsi opozicijski svetovniki, ki so se opoziciji tisk mora razkrinkati take pojave, ki so dogajajo samo zaradi izključnega monopola demokristjanske stranke na celotno občinsko življenje, kakor tudi na življenje vseh vodilnih gospodarskih institucij.

Poročilo priznava, da je v Gorici še vedno 680 družin, ki nujno potrebujejo stanovanja, za katera bi bila potrebna vsaj poltrides milijarda lir. Priznava dalje, da je okoli 9 odstotkov prebivalstva brezposelnega, število brezposelnih mladincev, ki iščejo prvo zaposlitev, pa se je po

PROGRAM KONCERTA

UCENCEV TRZASKE IN GORIŠKE GLASBENE SOLE

danes 23. maja 1954 ob 16. uri pri ZLATEM PAJKU

1. Bonsack: Igra - klavir
 2. Stanic: Andantino - violina
 3. Diabelli: Sonatina v d-molu - klavir
 4. Parlow: Humoreska - klavir
 5. Schumann: Jezdec - klavir
 6. Mozart: I. stavek iz senate v C-duru - klavir
 7. Portnoff: I. in II. stavek iz Concertina v G-duru - violina
 8. Savin: Narodna - klavir
 9. Vihar: Po jezeru - klavir
 10. Pugnani: Kreisler: Preludij - violina
 11. Dowell: Arabeska - klavir
 12. Bossi: Chitarata - klavir
 13. Clementi: Rondó v G-duru - klavir
 14. Gliere: Pastorala - klavir
 15. Schumann: Valcer in fantastični ples - klavir
 16. Sante-Pavčič: Dve narodni - klavir
 17. P. Merku: Vele, veter, deklica - glas in klavir
 18. P. Merku: Poznam moža - glas in klavir
 19. F. S. Bach: Fantasia - klavir
 20. R. Hrovatin: Grajski ples - klavir.
- Predprodaja vstopnic na sedežu ZSPD, Ul. Ascoli 1/I. in v kavarni Bratuž.

Seja odbora prefekture

Pokrajinski upravni odbor je na svoji zadnji seji, ki ji je predsedoval prefekt dr. De Zerbi, sprejel sledeče sklepe, ki so jih predložile razne občine:

Pokrajinska uprava: ukrepi v korist kmetijstva in zootehniko v goriški pokrajini: davek na kmečke vprežne vozove; prispevek RK za ambulantno srednjih sol za šolsko leto 1953-54.

Protituberkulozni pokrajinski konzorcij: gradnja stavbe za dispanzer v Krminu in nakup zemljišča.

Občina Gorica: plačilo šolskim posrežnicam; ureditev 140 grobov padlih Nemcev na glavni pokopališču; zamena me za zakrinala svoje velike odgovornosti za sedanjo krizo, ki je posledica šestletnega demokristjanskega monopola upravljanja.

Tržišč: pravilnik občinske klavnice; davek na potrošnja za leto 1954.

Sovodnje: povisek dodatka na potrošnja davek; prispevek športni zvezi «Juventina».

Steverjan: predjem na predvidevana povisek plač osebu.

Nesrečen padeč

18-letna Graziella Marizza iz Gradiške je včeraj jutraj okrog 11.20 v Ul. Seminario nesrečno padla. Na pomoč ji je prišel rešilni avto Zelenega križa, ki jo je peljal v bolnico Brigata Pavia, kjer so ji ugotovili poškodbe na levi roki z verjetnim zlomom.

Istra prvič v filmu

(Nadaljevanje s 3. strani)

voril. Nekdo me je direktor Tuma povabil, da pridem v Ljubljano in nato sva se z Borom srečala tukaj. Bilo pa je že prepozno, da bi spravevali še kaj o Borovem scenariju za Vesno (saj končno nismo prišli semkaj zaradi Vesne) in reporter graškega radia je že tudi preveč šilil s svojim aparatom za snemanje intervjuja na trak.

S skupnim fotografiranjem koncu se je večer zaključil, ko je bila ura že precej čez polnoč.

rho

KINO

CORSO. 14.30: «Trejti razred liceja». L. Emmer in I. Redi. VERDI. 14.30: «Sombros», barvni film. Montalban in Pierangeli. CENTRALE. 15: «Sto let ljubezni». A. Fabrizio in V. De Sica. VITTORIA. 15: «Sanjana nestava». D. Kerr in C. Grant. MODERNO. 15: «Otoški ropari». barvni film. B. Lancaster in N. Cravat. KINO STANDREZ. 19. in 21: «Plašč». Y. Sanson.

«UNION»

Svetovno znana zavodavalcina od leta 1828 je v TRSTU, UL. VALDIRIVO 14 tel. 27512-33939. Prokurator RAYNIK

AVTOPREVOZNO PODJETJE FRANC LIPOVEC

PREVOZ POTNIKOV

na STO, v Jugoslavijo, Avstrijo in druge države

GARAZA: Ul. Timeus 4, tel. 90-296. STANOVANJE: Ul. F. Severo 6, tel. 33-113.

Mizarji podjetniki kmetovalci!

Deske, snove, mace, snove in trdih lesov in trane nudi najugodnejše

CALEA

TRST, viale Sonnino 24, Tel. 90441

Najnoviji scooter

MACCHI 125/U

je zmagal pri natečaju Gaglia v eleganci, je edini scooter z visokimi kolesi in ga nudimo po nizki ceni 137.500 L.

Velik uspeh prodaje normalnega tipa za L. 169.500.

tipa Sport .. 189.500.

.. 250 kub. cm. .. 270.000.

Nov poltovornik Macchi s prestavami na krmilu po nižji ceni

POVERJENIK

Gabriele Mariellani

TRST, Ul. Timeus 4 - Tel. 90286

Pristni tokaj iz Goriških BRD vipavska in istrska vina

OPCINE: Dobrodska 38 (pri cerkvi)

H. MERMOLLA

TRST, Ulica Coroneo št. 3. Telefon št. 238-18

izdeluje in popravlja krzna

PLISE - AJOUR - VEZENINE

IMPEXPORT

TRST, UL. C. BATTISTI 23-I. Tel. 44-208. Telegr. IMPEXPORT-TRIESTE

UVAŽA: Vsakovrstni les, drva za kurjavo, gradbeni material

IZVAŽA: tekstil, kolonialno blago in rasnovrstne stroje

SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA VSAKOVRSNE KOMPENZACIJE

Dospeli so najboljši hladilniki

„LEC“

Izdelek največje angleške tovarne, ki je v celoti - tudi hladilna naprava, Kompresor izdelan po mnogoletnih izkušnjah izključno v LEC-ovih tovarnah!

Električni hladilnik LEC je edinstven izdelek; nedosegljiv v trajnosti, liniji in ceni

LEC je izdelan za Vas, ker ob vsaki priliki nudi svežo hrano, Vas ohranja zdrave in zadovoljne in Vam mesečno prihrani mnogo denarja

Zapomnite si: „LEC“ mora v Vaše gospodinjstvo!

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trdka

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Kadar potrebujete štedilnike, radijske aparate, hladilnike, likalnike ali čistilce parketov, obiščite podjetje ra

RADIO - ELEKTRIKO - TELEVIZIJO

M. SOSIČ-SOSSI

OPČINE, Trg Monte Re št. 4 - Tel. 21-155 in 21-154 (poleg šole)

Imamo veliko izbira štedilnikov na svetilni in tekoči plin, na drva ali premog za majhna gospodinjstva ali za gostilne

Art. 315 na tek. plin

Art. 313 na svetilni plin

Plinski štedilnik s pečko in prostorom za ogrevanje jedil, obešalnik za zajemalke.

Edino zastopstvo znamke «ZOPPAS» za gornjo okolico.

CENA 29.000 LIR

Se tako izročur ljubitelj glasbe bo dobil pri nas RADIJSKI APARAT. — V zalogi imamo radijske aparate vseh največjih svetovnih znamk: «Telefunken», «Minerva», «Siemens», «Phonola», «Marelli», «Unda». — Popravila radijskih aparatov izvršujemo točno in natančno. — Zaupajte našim 31-letnim izkušnjam, strokovnemu osebu in našemu laboratoriju, ki je opremljen z najmodernejšimi in preciznimi ameriški instrumenti za radio in televizijo.

Pri nas dobite vse vrste električnih potrebščin. — Izvršujemo vse večje in manjše električne napeljave. — Pri večjih delih nudimo večji popust.

Imamo zastopstvo najmodernejših švedskih aparatov znamke ELECTROLUX za gospodinjstvo.

Prodajamo hladilnike po 45, 90, 140 in 200 litrov s 5-letnim jamstvom.

ZASTOPSTVO „LIQUIGAS“ za gornjo okolico

Prodajamo tudi na obroke po 2.000 lir mesečno

SPORTNI DNEVNIK

ŽE V II. ETAPI GIRA POLNO SPREMENB

V VODSTVU MINARDI po včerajšnji zmagi

Coppi je padel na 9. mesto z 10' zaostanka

VRSTNI RED NA CILJU II. ETAPE

PALERMO - TAORMINA (274 km):

1. Minardi v 8.19", povprečno 34.403 km na uro; 2. Magni 8.12'46"; 3. Schaefer 8.12'52"; 4. Clerici 8.13'; 5. Huber 8.13'31"; 6. Voorting 8.14'30"; 7. Astrua 8.14'35"; 8. Fornara 8.14'59"; 9. Martini 8.19'13"; 10. Nencini 8.19'20"; 11. Giudici 8.19'22"; 12. Albani 8.19'24"; 13. Rosello 8.19'24"; 14. Defilippis 8.19'34"; 15. Coppi 8.19'48"; 16. Carrea 8.20'10"; 17. Impanis 8.21'18"; 18. Reitz 8.19'56"; 19. Carrea 8.20'10"; 20. Bartali 8.21'18".

Slede v kratkem presledku: Ruda, Messina, Barducci, Montali, Soldani, Perez, Franchi, Pellegrini, Pedroni, Barozzi itd.

TAORMINA, 22. — Danes je druga etapa Gira od Palerma do Taormine je postavila na glavo prerokovanja in pričakovanja in včerajšnji zmagovalček ter nosilec roza majice je danes že na 9. mestu z 10' zaostanka. Pravijo da je bil danes «campanissimo» Coppi v krizi in da je vedno tako, da kadar njemu ne gre, tedaj prav gotovo gre zelo dobro drugim. Danes n. pr. je šlo kar odlično Minardi in še nekatere, medtem ko razen Coppija tudi drugi dirkači moštva Bianchi niso ničesar opravili. Sicer bi moglo te ali oni od njih dosegati tudi boljše mesto, toda Coppi ni hotel ostati sam in so pač njegovi podložniki morali ostati blizu njega.

Mogoče bodo «girini», ko se bodo pomikali proti severu, prinesli s seboj tudi sonce ki jih sedaj spremlja po Siciliji z vso svojo gladoladno vročino; sicer je te vročine dirkačem že kar preveč. Hrušč in trušča pa se je danes jutraj v Palermu pričel že zelo zgodaj, ko sonca še niti ni na

dan, Reklamna kolona povzroča velik trušč in oddrda iz mesta že znatno pred startom za dirko. In vendar je komaj 6.30 zjutraj ko se pomakne s starta tudi kolona dirkačev. Startali so 104, še vsi razen Petrucci, ki je včeraj odstopil že po prvih 4 kilometrih. Etapa ni bila dolgočasna niti po svoji ureditvi niti po borbenosti tekmovalcev. Na etapi je bilo več letelcev ciljev in tudi gorski cilj za veliko gorsko nagrado. Pobud torej ni manjkalo, da so večkrat razni dirkači potegnili in iz zvali še druge. Tudi najbolj uspešen je bil pri tem Minardi, ki je bil prvi na vrhu prelaza Mandrazzi z znatno prednostjo pred drugim. Ta prednost mu je zadostovala in se povečal jo je — tudi za končno zmago.

Popoldne so se dirkači odpravili v Messina in nato v Reggio Calabria, odkoder bo jutri start za tretjo etapo.

SPLOSNA KLASIFIKACIJA PO II. ETAPI:

1. Minardi 9.00'11"; 2. Schaefer presledek 4'21"; 3. Magni 4'38"; 4. Koblet 5'3"; 5. Clerici 5'5"; 6. Voorting 6'57"; 7. Astrua 7'12"; 8. Fornara 7'21"; 9. Coppi 9'35"; 10. Huber 10'00"; 11. Albani 11'3"; 12. Impanis 11'27"; 13. Defilippis 12'3"; 14. Martini 12'22"; 15. Bartali 13'39"; 16. Carrea 14'49"; 17. Reitz 15'2"; 18. Ruiz 15'9"; 19. Nencini 15'17"; 20. Messina 15'21"; 21. Peters 15'29"; 22. Rosello 15'29"; 23. Giudici 15'30"; 24. Sarini 16'2"; 25. Montali 16'22"; 26. Coletto 16'30"; 27. Perez 16'30"; 28. Barozzi 16'33"; 29. Rosello 16'36"; 30. Wastmans 16'53"; 31. Botella; 32. Roks; 33. Pezzi; 34. Soldani; 35. Contorno; 36. Pellegrini; 37. Scudellaro; 38. Massipi; 39. Franchi; 40. Baffi; 41. Barducci; 42. Zuliani; 43. Rivola; 44. De Santi; 45. Pianezzi; 46. Loro; 47. Crespi; 48. Pedroni; 49. Assirelli; 50. Zampini; 51. Milano; 52. Corrieri; 61. Ciancola; 62. Benedetti; 67. Gismondi; 73. Van Est; 77. Bivillacqua; 81. Filippi; 84. Maggini; 85. Metzger; 88. Gaggero; 89. Nolten; 93. Van Steenberg; zadnji 104. Franchi.

VRSTNI RED NA LETECH CILJIH II. ETAPE:

Termini Imerese: 1. Van Steenberg; 2. Zuliani; 3. Filippi.

Cefalu: 1. Koblet; 2. Van Steenberg; 3. Maggini.

Capo D'Orlando: 1. Conte; 2. Benedetti; 3. Biagioni.

Novara di Sicilia: 1. Voorting; 2. Minardi; 3. Astrua.

Taormina: 1. Minardi; 2. Magni; 3. Schaefer.

KLASIFIKACIJA PO LETECH CILJIH VSE ETAPE:

1. Minardi in Van Steenberg 8 točk; 3. Koblet, Conte, Voorting 5; 6. Magni, Zuliani, Benedetti 3; 9. Filippi, Maggini, Biagioni, Astrua, Schaefer 1.

VELIKA GORSKA NAGRADA (Prelaz Mandrazzi 1145 m):

1. Minardi 3 točke; 2. Voorting 1 (presledek 2'30"); sledje Astrua 3'20", Clerici 5'37", Magni, Fornara in Schaefer 7' itd.

Staldi in Nestler bosta igrala match za prvo mesto

Končan je šahovski turnir za italijansko prvenstvo. Končno stanje: 1.—2. Staldi, Nestler, ki sta dosegla 6,5 točk od 10 možnih; 3.—5. Napolitano, Primavera, Romi; 6.—7. Jih sedaj spremlja po Siciliji z vso svojo gladoladno vročino; sicer je te vročine dirkačem že kar preveč. Hrušč in trušča pa se je danes jutraj v Palermu pričel že zelo zgodaj, ko sonca še niti ni na

SAH

Staldi in Nestler bosta igrala match za prvo mesto

Končan je šahovski turnir za italijansko prvenstvo. Končno stanje: 1.—2. Staldi, Nestler, ki sta dosegla 6,5 točk od 10 možnih; 3.—5. Napolitano, Primavera, Romi; 6.—7. Jih sedaj spremlja po Siciliji z vso svojo gladoladno vročino; sicer je te vročine dirkačem že kar preveč. Hrušč in trušča pa se je danes jutraj v Palermu pričel že zelo zgodaj, ko sonca še niti ni na

SAH

Staldi in Nestler bosta igrala match za prvo mesto

Končan je šahovski turnir za italijansko prvenstvo. Končno stanje: 1.—2. Staldi, Nestler, ki sta dosegla 6,5 točk od 10 možnih; 3.—5. Napolitano, Primavera, Romi; 6.—7. Jih sedaj spremlja po Siciliji z vso svojo gladoladno vročino; sicer je te vročine dirkačem že kar preveč. Hrušč in trušča pa se je danes jutraj v Palermu pričel že zelo zgodaj, ko sonca še niti ni na

SAH

Staldi in Nestler bosta igrala match za prvo mesto

Končan je šahovski turnir za italijansko prvenstvo. Končno stanje: 1.—2. Staldi, Nestler, ki sta dosegla 6,5 točk od 10 možnih; 3.—5. Napolitano, Primavera, Romi; 6.—7. Jih sedaj spremlja po Siciliji z vso svojo gladoladno vročino; sicer je te vročine dirkačem že kar preveč. Hrušč in trušča pa se je danes jutraj v Palermu pričel že zelo zgodaj, ko sonca še niti ni na

SAH